

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

ประชุมวิชาการทันตสาธารณสุขแห่งชาติ ครั้งที่ 6

Towards Better Oral Health Throughout the Life Course

สุขภาพช่องปากดีตลอดช่วงชีวิต

14 – 16 สิงหาคม 2562 ณ โรงแรมมารวยการเด็น กรุงเทพมหานคร

การนำเสนอผลงานวิชาการด้วยวิชา ห้องนำเสนอที่ 4 Evaluation of oral health promotion and prevention projects เรื่องที่ 1 - 4

ได้รับเกียรติจาก ดร.อรุณรัตน์ บุญสุยา พพญ.สุนี ผลตีเยี่ยม และพ.อ.จ.รีศักดิ์ พิพิธสุนทรชัย เป็นประธานกรรมการตัดสินผลงานวิชาการ จำนวนทั้งสิ้น 8 เรื่อง ซึ่งผู้นำเสนอผลงานวิชาการและผู้เข้าร่วมการประชุม จะได้รับความรู้ สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดการดำเนินงานให้เหมาะสมกับพื้นที่ต่อไป

1. เด็กน้ำโสมฟันสวย อ้าเกอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี (นางสาวจุติมา คงไม้พวง)
วัตถุประสงค์ เพื่อผลิตต่อการเกิดพันธุ์ เมืองอักษะ แล้วเพื่อให้นักเรียนขึ้นประ同胞ศึกษาความรู้ ทักษะและพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพช่องปากที่ถูกต้องและเหมาะสม ในนักเรียนขั้นประ同胞ศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 6 ผลลัพธ์ที่ได้คือ นักเรียนมีพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพช่องปากที่ดีขึ้นทำให้พันธุ์และเมืองอักษะเป็นผลลัพธ์

2. เทคนิคการสื่อสารทางบวกกับการสร้างแรงจูงใจในการรับประทานผัก ในเด็กปฐมวัย อายุ 2-3 ปี ในศูนย์เด็กเล็กวัดคลอกไทยเหนือ (นางสาวจุติมา คงไม้พวง) เป็นการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์ให้เด็กปฐมวัย อายุ 0-3 ปี สามารถปรับพฤติกรรมการรับประทานผักเพิ่มมากขึ้นและเหมาะสมกับช่วงวัย หลังจากจัดโปรแกรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการรับประทานผัก 4 สัปดาห์ พบว่า เด็กรับประทานผักเองและชอบตัวผัก ต่อมื้ออาหาร ในสัปดาห์ที่ 1-2 เฉลี่ย 2.2 ช้อนโต๊ะ สัปดาห์ที่ 3 เฉลี่ย 2.7 ช้อนโต๊ะ และสัปดาห์ที่ 4 เฉลี่ย 2.8 ช้อนโต๊ะ แสดงให้เห็นว่าเด็กรับประทานผักเพิ่มขึ้น

3. พฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากของผู้ปกครองเด็ก 0-3 ปี ในคลินิกเด็กติดโรงพยาบาลเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ (นางสาวกัทรพร ศรีสุราษ) เป็นการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากของผู้ปกครองเด็กและเพื่อกระตุ้นให้ผู้ปกครองเด็กมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กให้เหมาะสม โดยจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของผู้ปกครองแบ่งตามกลุ่มอายุ ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มผู้ปกครองสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากให้เด็กได้เหมาะสม

4. การบันוקลายชุดนมในวัยเทาและ (นางสาวณิชกานต์ การสุข) จากปัญหาที่ผู้ปกครองไม่สามารถเลี้ยงลูกจากนมแม่หลังจาก 3 เดือนได้การเลี้ยงลูกด้วยชุดนมจึงไม่สามารถลอกเลี้ยงได้ และทางสถานอนามัยเด็กกลาง พบรการเกิดพันธุ์ของเด็ก จึงจัดกิจกรรมบันอกลายชุดนมในสถานอนามัยเด็กกลางขึ้น พร้อมทั้งฝึกให้เด็กให้คืนน้ำและน้ำนมจากแก้วหัดดื่ม และจัดให้มีกิจกรรมแบ่งพันธุ์ให้เด็กกับอาหารกลางวัน

“สุขภาพช่องปากดี ตลอดช่วงชีวิต” สำนักหันตสาธารณสุข กรมอนามัย

5. การศึกษาประสิทธิผลของการทำฟอกอิร์เริ่ดวนิชกับการเกิดโรคฟันผุในคลินิกเด็กที่เขตอำเภอหัวใหญ่ด (นางสาวนันทรัตน์ คงประสม) จากการสำรวจสภาวะทันสุขภาพในเด็กปฐมวัยในเขตอำเภอหัวใหญ่ดเปรียบเทียบกับสภาวะทันผุฯในระดับจังหวัด พบว่า ทันผุในเด็กปฐมวัยอำเภอหัวใหญ่ดสูงกว่าในระดับจังหวัด จึงได้มีการศึกษาประสิทธิผลของการทำฟอกอิร์เริ่ดวนิชกับการเกิดฟันผุในคลินิกเด็กโดยการทำฟอกอิร์เริ่ดวนิชให้กับเด็กที่มีทันน้ำนมทุกชีวิตในปีก ตรวจทำฟอกอิร์เริ่ด บันทึกการตรวจทุก 3 เดือน สภาวะทันผุไม่มีความแตกต่างกัน แต่ถ้าทำฟอกอิร์เริ่ดทุก 6 เดือน สภาวะทันผุมีความแตกต่างกัน

6. การสร้างและประเมินเครื่องมือวัดความรอบรู้ด้านการดูแลสุขภาพช่องปากของ กลุ่มหญิงตั้งครรภ์ที่มาปรับปรุงผ่านเครื่องมือการดูแลสุขภาพช่องปาก (พญ.จิราพร ใจศาลสินสุข) เป็นการศึกษาเพื่อสร้างและตรวจสอบเครื่องมือวัดความรอบรู้ด้านการดูแลสุขภาพช่องปากของหญิงตั้งครรภ์ และหาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อระดับความรอบรู้ด้านการดูแลสุขภาพช่องปากของหญิงตั้งครรภ์ โดยนำแบบประเมินไปทดสอบเก็บรวบรวมข้อมูลจากหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป สรุปได้ว่าสถานภาพและระดับความตั้งครรภ์ มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าถึงข้อมูลเรื่องปัญหาสุขภาพช่องปากในช่วงตั้งครรภ์

7. ผลของการส่งเสริมทันสุขภาพในคนพิการโดยการเยี่ยมบ้านโดยทันบุคลากรและไม่ใช่ทันบุคลากร ของอำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก (พญ.อัญชลี กิติวิริยกุล) การศึกษาเพื่อเปรียบเทียบทุติกรรมการดูแลทันสุขภาพและสภาวะทันสุขภาพของคนพิการก่อนและหลังการส่งเสริมทันสุขภาพโดยการเยี่ยมบ้านด้วยทันบุคลากรและไม่ใช่ทันบุคลากร และศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ต่อการส่งเสริมทันสุขภาพคนพิการ ประชากรที่ศึกษา คือคนพิการทางการเคลื่อนไหว โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองดำเนินการด้วยทันบุคลากร กลุ่มควบคุมดำเนินการด้วยเจ้าหน้าที่ที่ไม่ใช่ทันบุคลากร พบว่า พุทธิกรรมการดูแลทันสุขภาพ และสภาวะทันสุขภาพคนพิการด้านครบจุ่นทรี หลังการส่งเสริมทันสุขภาพโดยการเยี่ยมบ้านทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมดีกว่าก่อนการเยี่ยมบ้าน

8. การพัฒนาคุณภาพชีวิตในมิติสุขภาพช่องปากของผู้สูงอายุ 老化อนันค์คำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร (พญ.รังสรรค์ มุหะไร) การศึกษาครั้งนี้เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตในมิติสุขภาพช่องปากของผู้สูงอายุและปัจจัยที่ส่งผลกระทบ และศึกษาประสิทธิผลของการให้โปรแกรมทันสุขภาพจาก การประยุกต์ใช้แบบแผนความเขื่องด้านสุขภาพ ต่อการปรับเปลี่ยนความรู้ทัศนคติที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในมิติสุขภาพช่องปาก ผลการศึกษาพบว่า ความชุกของการได้รับผลกระทบของคุณภาพชีวิตในมิติสุขภาพช่องปากเพิ่มขึ้น พบมากที่สุดคือการรับประทานอาหาร และผู้สูงอายุที่เข้าร่วมโปรแกรมมีคะแนนความรู้และทัศนคติเพิ่มขึ้น แต่ไม่พบความแตกต่างในด้านความรู้และทัศนคติระหว่างผู้ที่ได้รับหรือไม่ได้รับผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตในมิติสุขภาพช่องปากภายหลังจากที่เข้าร่วมโปรแกรมทันสุขภาพ

